

По географско местоположение и по голяма част от социално-икономическите си характеристики община Борово попада в група гранични райони за целенасочено въздействие и в групата на изостаналите селски райони.

Община Борово носи всички характеристики на изостанал селски район, затова Общинския план за развитие ПР е съобразен с целите, записани в Националната стратегия за развитие на изостаналите селски райони, а именно:

“ Специфичните цели на регионалната политика за изостаналите райони са: създаване на производствена заетост, развитие на устойчива стопанска дейност и постигане на икономически растеж, изграждане на основната техническа инфраструктура за нуждите на икономическото развитие, подобрен достъп до социалната инфраструктура /образование, здравеопазване, професионална квалификация на работната сила и осигуряване услуги за развитие на икономиката /, стабилизиране на малките градове в селска местност “.

“ Специфичните цели на политиката на регионално развитие по отношение на селските райони са: развитие на жизнен селскостопански сектор, диверсификация на структурата на икономиката, съобразена с местния потенциал, създаване на алтернативни източници на заетост и доходи, стабилизиране на демографското и селищното развитие, опазване /съхраняване/ на специфичното природно и културно наследство.

Общината разполага с достатъчен производствен потенциал и неизползвани възможности за промяна на негативните тенденции в развитието на местната икономика. Към този потенциал се отнасят: - наличие на общинска собственост в движимо и недвижимо имущество; -наличие на сравнително висока безработица, особено в селата; -непокрити пазарни ниши; -политиката на общината, която е насочена към непрекъснато търсене и привличане на инвеститори;

Борово е в Националния списък на общините, в които, съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, се предвиждат данъчни облекчения за фирмите, инвестиращи в тях. Преференциите важат за лица, извършващи производствена дейност, вкл. производство на ишлема и за земеделски производители - ЮЛ за непреработена растителна и животинска продукция, в т.ч. от пчеларство, бубарство, сладководно рибовъдство и оранжерийно производство /без декоративното/.

Барьерите пред пазара на работна сила са в липсата на промишленост и по-значим бизнес в селата, както и ниската образованост и отсъствието на квалификация / особено сред ромското население/. Производството и по-голяма част от услугите са съсредоточени в общинския център - град Борово.

1.3.5. Инвестиционна политика:

През последните години се увеличи капацитетът от общински специалисти с умения да разработват и управляват проекти. За този период са финансирани над 25 проекта по донорски програми в сферата на екологията, инфраструктурата, културата и образованието.

За да бъде инвестиционната политика на общината ефективна, стратегическите цели, които тя си поставя са съотнесими с **целите на структурните фондове на ЕС :**

Целта е насочена към подобряване условията за растеж и заетост, чрез увеличаване и пособряване качеството на инвестиции във физическия и човешкия капитал; развитие на иновациите; приспособимост към икономическите и социалните промени; опазване и подобряване на околната среда, както и на административната ефективност.

Целта е по посока на заетостта чрез разкриване на търговия, чрез иновации и насърчаване предприемачество, опазване на околната среда, подобряване достъпността и адаптивността на работниците и бизнеса, както и развитие на всеобхватни пазари на труда.

Засилване на трансграничното сътрудничество чрез съвместни инициативи на транснационално ниво посредством действия, допринасящи за интегрирано териториално развитие, свързано с приоритетите на общността и посредством работа в мрежа и обмяна на опит на съответното териториално ниво.

Инструментариумът, посредством който ще се постигат тези цели, са структурните фондове на ЕС :

- а/ Европейски селскостопански фонд за селско развитие;**
- б/ Европейски фонд за регионално развитие;**
- в/ Европейски социален фонд;**
- г/ Европейски фонд за рибарството.**

Икономическа характеристика:

В община Борово индустрията се представлява от няколко малки и средни предприятия от леката и хранително-вкусовата промишленост. Повечето от тях са започнали своята дейност в началото на 90-те години на миналия век. Предвид предстоящите сериозни промени и реструктуриране на сектора, които произтичат от необходимостта българската индустрия да стане конкурентноспособна в рамките на ЕС, значителни потенциални възможности за устойчивост и растеж имат фирмите:

- **ПТК “Елкон “ /производство на ел.материали/ - 50 души – Борово. Част от продукцията е за износ;**
- **“Спирала” ЕООД /производство на дамски, мъжки и детски трикотаж/ - 15 души - гр. Борово, реализира продукцията си 100 % на българския пазар;**

- “Икон” ЕООД /производство надувни изделия/ -30 души, гр.Борово, реализира продукцията си 100 % на българския пазар ;
- ЕТ”Валентин Панайотов” /месодобив и месопреработка/- 10 души - гр. Борово, реализира продукцията си предимно в Русенския регион;

За съжаление 7 от фирмите в които работеха над 100 души закриха своето производство през последните години..

Повечето от фирмите работят в град Борово. В съставните села няма разкрити производства. Тази тенденция се запазва от предходния планов период и няма сериозни индикации тя да се промени.

Основни характеристики:

1. Много нисък темп на икономически растеж;
2. Недостатъчни преки чуждестранни инвестиции;
3. Необходимост от създаване на устойчива среда и условия за постепенно изменение на структурата чрез развиване на икономически ефективни производства.
4. Намаленото търсене и силната конкуренция, държавната бюрокрация, нелоялната конкуренция, както и малкият оборотен капитал, с който разполагат.
5. Основните проблеми на стартиращите фирми са осигуряването на начален капитал и пласментът на продукцията.

Община Борово е селскостопански район. Структуроопределящо за растениевъдството е зърнопроизводството. Общата обработваема площ е 127 844 дка. О тях 35,37% са пшеница, 17,62 % царевица, 5, 37 % ечемик. От техническите култури най-голям е дялът на площите със слънчоглед 28,96%. Трайните насаждения, зеленчуците и други култури заемат общо 12,74% от обработваемата площ. Тенденцията от последните години е намаляване на зърнените култури и увеличаване на площите със слънчоглед.

От животновъдството се развиват говедовъдство, дребен рогат добитък , свине и птици.

Борово, като община, фигурираща в Националния списък за

изостанали селски райони, се стреми към една от основните цели за

развитие на селските райони, а именно: *“Да се постигне устойчиво*

развитие в съответствие с най-добрите екологични практики, чрез

създаване на алтернативна заетост, диверсификация на

икономическите дейности и изграждане на необходимата инфраструктура”.

Потенциалът на селските общини в Русенска област в отрасъла земеделие е сравнително добър. Във всички общини от тази група, вкл. и община Борово, има добри условия за изменения в структурата на производството, с цел използване на свободната работна ръка, чрез отглеждане на пчели / в общината има традиции в пчеларството/, билки, нетрадиционни трайни насаждения, ягоди, малини и други.

Структурата на икономиката във всички райони за планиране се характеризира с най-голям относителен дял и трайна тенденция за нарастване на услугите. Най-динамичните отрасли в този сектор през последните години са **съобщенията** / в следствие бързото развитие на мобилните комуникации / **и финансовите услуги**.

Икономическото преструктуриране, което протича интензивно през последните години, допринесе за създаването и бързото развитие на услуги, подкрепящи бизнеса. Това са фирми и организации, предлагащи финансови, застрахователни, консултантски, информационни услуги, услуги за търговия с недвижими имоти и други.

Ситуацията в сферата на услугите в община Борово е следната: В общината функционират 5 потребителни кооперации и 68 еднолични търговци с предмет на дейност – търговия с хранителни и промишлени стоки. Извършват се следните видове услуги:

- фотографски услуги – гр. Борово и с. Обретеник;
- стъклопоставяне, тенекеджийство, сарач, шивашки, обушарски, дърводелски и други услуги – гр. Борово;
- изработване на надгробни паметници и бъчварски услуги – с. Обретеник;

В областта на изкупуването има пунктове за изкупуване на мляко във всички селища на общината. В гр. Борово и селата Обретеник и Брестовица има билкоизкупуване.

Наличните услуги се извършват предимно от частни предприемачи. Тук съществуват доста “непокрити ниши”, които с по-активно насърчаване и съдействие от страна на общината могат да бъдат запълнени.

Туризмът, като отделен дял от сектор “услуги” в община Борово.

На територията на община Борово има един туристически обект – хижа “Брестовица” с капацитет 60 легла, две зали и кухненски блок. Макар общината да е в Националния списък на общините с потенциал за развитие на туризма, сегашното състояние на този отрасъл е крайно незадоволително. Освен гореспоменатата хижа, други туристически или хотелски обекти няма. Липсват и квалифицирани кадри както изпълнителски, така и мениджърски за работа в системата на туризма. Все още не са изградени и нужните “атракции”, които биха привличали туристи в общината.

В Актуализацията на Общинската стратегия за развитие за 2005-2006 г. бе направен SWOT- анализ на всички положителни и негативни дадености за развитие на туризъм в община Борово. В стратегическата част на Плана за развитие са заложили съответните мерки, които могат да превърнат “възможностите” в “силни” страни и да сведат до минимум “заплахите” в сферата на туризма. Това предполага необходимост от инвестиции и обединяване усилията на всички ангажирани в туризма, на местната и държавната власт, с цел разработване на конкурентноспособен туристически продукт, което ще гарантира разкриването на нови работни места и приходи в местния бюджет. В общински аспект постигането на тази цел започва с едновременното създаване на туристически обекти и поддържащата ги инфраструктура, както и привличане и обучение на млади хора за придобиване на квалификация за работа в сферата на туризма.

Политиката на община Борово е насочена към:

1. Подпомаган на малкия и средния бизнес;
2. Насърчаване на предприемачеството;
3. Привличане на инвеститори;
4. Създаване на условия за туристическа дейност;
5. Стимулиране на селското стопанство;
6. Подобряване на социално-икономическия живот;